

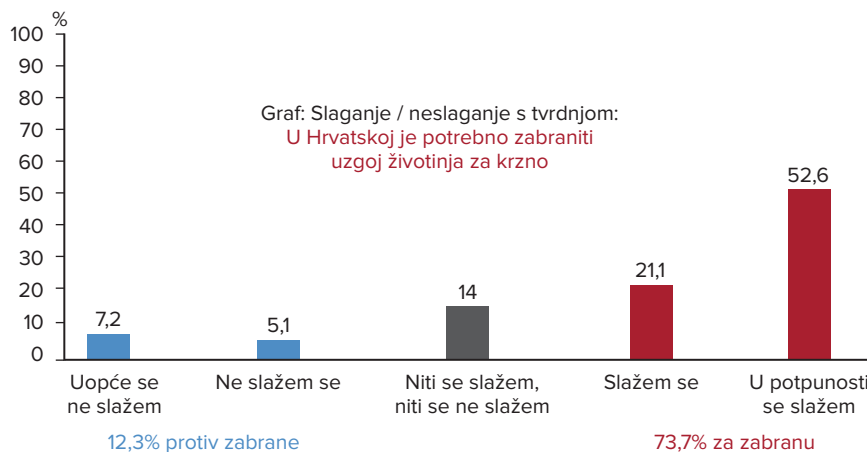

Foto: Anima Danska

ZABRANA UZGOJA KRZNAŠA - ZAKONSKA ODREDBA NA PONOS HRVATSKE

Zakonom o zaštiti životinja iz 2006. godine u Hrvatskoj je zabranjen uzgoj životinja "u svrhu proizvodnje krzna", počevši od 1. 1. 2007. godine i s prijelaznim razdobljem od deset godina. Hrvatska se time pridružila brojnim državama koje su, nakon Ujedinjenog Kraljevstva 2003. godine i Austrije 2004. godine, zabranile uzgoj životinja radi krzna.

Zabranu su jednako snažno podržali javnost (više od 73 % ispitanih) i saborski zastupnici svih važnih političkih stranaka, na temelju brojnih argumenata koji su potvrdili ekonomsku, ekološku i gospodarsku neprihvatljivost uzgoja životinja radi krzna, kao i nemogućnost da uzgajivači osiguraju dobrobit životinja u uzgoju.

NE UZGOJU ČINČILA U HRVATSKOJ!

- Činčile su jedine životinje koje se u Hrvatskoj uzgajaju radi krzna. Mogućnost da ih se izuzme iz postojeće zakonske zabrane uzgoja potpuno je apsurdna i predstavlja rujanje Zakonu, osobito zato što je prošlo već devet godina od donošenja zabrane.

- 2007. godine u Hrvatskoj je bilo više od 2000 uzgajivača činčila. Velika većina dosad se je uskladila sa Zakonom i prestala s radom. Trenutačno činčile uzgaja tek 50-ak obiteljskih gospodarstava, s čime trebaju prestati najkasnije do 1. 1. 2017.

- Prijelazno razdoblje od 10 godina i više je nego dovoljno za prilagodbu svima koji su uključeni u uzgoj činčila na druge vrste proizvodnje.

- Uzgoj činčila nije značajna gospodarska grana u Hrvatskoj niti se ona može staviti na istu razinu kao npr. stočarstvo ili neka druga gospodarska grana.

- Potrebno je raditi na prijedlozima za poboljšanje zakona, a ne degradirati već donesene zakone.

- Kontrole veterinarske inspekcije i veterinaru u ekonomski razvijenijim i uređenijim državama od Hrvatske, poput Švedske, Njemačke i Nizozemske, dokazale su da je nemoguće postići adekvatne uvjete za dobrobit životinja na farmama. Stoga je jedini način osiguravanja dobrobiti činčila zabrana njihova uzgoja!

- Činčile su ugrožene u svojim prirodnim staništima upravo zbog uzgoja radi krzna te su izgovori uzgajivača da ih time spašavaju od izumiranja bez ikakva temelja. Jedini način da se činčile spase jest da se radi na očuvanju njihovih prirodnih staništa.

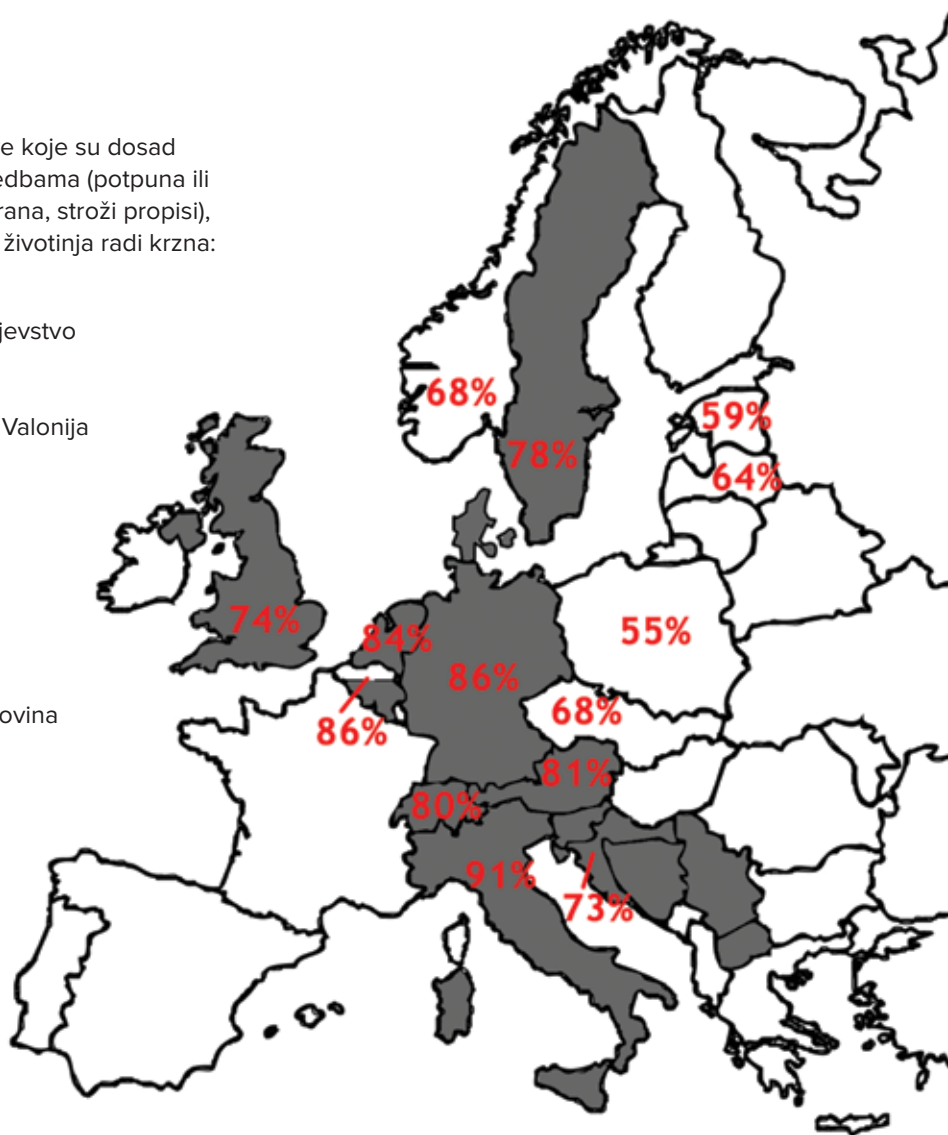
- Zbog globalne osude uzgoja životinja radi krzna, irelevantnosti industrije krzna za hrvatsko gospodarstvo, podrške javnosti, političara, javnih osoba i modne industrije inicijativi za zabranu uzgoja krznaša te političkog ugleda Hrvatske u EU-u i svijetu nužno je u Zakonu o zaštiti životinja zadržati postojeću odredbu o zabrani uzgoja svih životinja za krzno.

EUROPA BEZ KRZNA

Europa bilježi porast broja zemalja koje zabranjuju uzgoj životinja zbog njihova krzna. Dio država već je donio zakonske zabrane, neke su još u procesu donošenja, a u dijelu država uzgoj je nestao zbog nemogućnosti ispunjavanja uvedenih strožih uvjeta za držanje i uzgoj životinja. Ankete u pojedinim državama pokazuju da broj građana koji se protive iskorištavanju životinja radi krzna neprekidno raste.

Europske države koje su dosad zakonskim odredbama (potpuna ili djelomična zabrana, stroži propisi), zabranile uzgoj životinja radi krzna:

Ujedinjeno Kraljevstvo i Sj. Irska
Nizozemska
belgijska regija Valonija
Njemačka
Švicarska
Danska
Švedska
Italija
Austrija
Hrvatska
Slovenija
Bosna i Hercegovina
Srbija
Makedonija

Građani europskih država koji se protive iskorištavanju životinja radi krzna

Provedene ankete:

Ujedinjeno Kraljevstvo: 74 %
Norveška: 68 %
Švedska: 78 %
Estonija: 59 %
Latvija: 64 %
Belgija: 86 %
Nizozemska: 84 %
Njemačka: 86 %
Poljska: 55 %
Češka: 68 %
Švicarska: 80 %
Austrija: 81 %
Hrvatska: 73 %
Italija: 91 %

ZAKONODAVSTVO EUROPSKE UNIJE

22. lipnja 1999. Stalni odbor Europske konvencije za zaštitu životinja koje se drže u svrhu proizvodnje Vijeća Europe usvojio je Preporuku o dobrobiti životinja koje se uzgajaju radi krzna. Značajan broj preporuka doveo je do toga da je pri implementaciji preporuka koje se odnose na držanje činčila došlo do zatvaranja farmi činčila u Njemačkoj, Švedskoj i Nizozemskoj.

U svojem izvješću iz 2001., Znanstveni odbor za zdravlje i dobrobit životinja zaključio je da sustavi uzgoja u industriji krzna uzrokuju "ozbiljne probleme kod svih vrsta životinja uzgojenih za krzna", ali **ističe da su najveći problemi vezani uz dobrobit životinja uočeni upravo u uzgoju činčila.**

Europska Unija omogućava državama članicama da primjenjuju stroža pravila za zaštitu životinja i time donošenje potpune zabrane uzgoja životinja za krzna.

DOBAR PRIMJER NIZOZEMSKJE I ŠVEDSKE

Nizozemska, koja je sa šest milijuna kanadskih kuna bila četvrti najveći svjetski uzgajivač kanadskih kuna za krzna, iz etičkih razloga okončala je njihov uzgoj 2013. godine. Na žalbu uzgajivača, nezadovoljnih ponudom kompenzacijom, reagiralo je Ministarstvo gospodarstva, a potom i **Vrhovni sud** koji je u studenome 2015. godine **donio konačnu presudu** o zabrani uzgoja i ubijanja kanadskih kuna radi krzna, uz zaključak **da je javni interes važniji od ekonomskog interesa uzgajivača.**

Zabrana uzgoja lisica i činčila stupila je na snagu u Nizozemskoj još 2008. godine zbog nemogućnosti postizanja adekvatnih uvjeta za dobrobit životinja na farmama.

Švedska je zatvorila svoje farme lisica do 2000. godine, a zadnje farme činčila u listopadu 2014. godine zbog nemogućnosti postizanja adekvatnih uvjeta.

ČINČILE U UZGOJU

SKUČENI KAVEZI

U držanju činčila najveći su nedostaci skučeni kavezi te nemogućnost aktivnog života i normalnog ponašanja životinja. Problemi su i: ograničen pristup kupanju u pijesku, nepravilna prehrana, nedostatak posuda za gniježđenje i prostora za skakanje. Poligamne ogrlice na ženkama dodatno im uzrokuju patnju i onemogućavaju kretanje.

POREMEĆAJI U PONAŠANJU

Činčile su izuzetno osjetljive životinje. Uvjeti držanja i uzgoja činčila rezultiraju njihovim stresom, abnormalnim stereotipnim ponašanjem, strahom i (samo)ozljeđivanjem (griženje krzna, uši i repova, iskopane oči) te poremećajima u reprodukciji i smrtnošću mladunčadi.

POREMEĆAJI ZBOG PARENJA ČINČILA

Iako su činčile u prirodi monogamne, u uzgoju su prisiljene pariti se s više partnera. Uzgajivači stavljaju ženkama oko vrata ogrlice koje im onemogućavaju kretanje i bijeg od stalnog oplodivanja od strane brojnih mužjaka. U slučaju izloženosti neprestanoj buci, strahu ili pogrešnoj prehrani, može se dogoditi da činčile usišu zametak u krv ili limfni sustav.

BOLESTI ČINČILA U UZGOJU

Zbog uzgoja činčila učestale su bolesti kao što su: gastrointestinalne bolesti, infektivne bolesti kože, gljivične infekcije, abnormalni razvoj zuba. Zbog posljedica mastitisa, majka je ponekad prisiljena ubiti svoje mladunče. Također, česte su i akutne infekcije maternice zbog poroda i listerioza koja rezultira grčevima, sljepoćom i prolapsom rektuma. Nerijetko od hemoragičke septikemije nastaju upale pluća, kašljanje, proljev i apatija životinja. Česti su i smrtnost novorođenčadi i smrtnost mladunčadi.

USMRĆIVANJE ČINČILA

Treba naglasiti okrutnost usmrćivanja činčila ugljičnim dioksidom ili ugljičnim monoksidom. Pri ubijanju činčila plinom dolazi do gušenja, grčenja mišića i bolnoga glasanja životinja. Ostale metode ubijanja činčila su injekcija otopine kloralhidrata u trbušnu šupljinu, elektrokcija i lomljenje vrata.

Foto: Anima Danska

Foto: One Voice Francuska

Zbog svega navedenoga, očito je da su uzgoj i ubijanje činčila te ostalih životinja radi krzna potpuno nepotrebni, okrutni i etički nedopustivi. Stoga bi se svatko trebao zauzeti za trajnu zabranu uzgoja životinja radi krzna.

EKOLOŠKE POSLJEDICE I OPASNOSTI ZA LJUDSKO ZDRAVLJE

Glavne kemikalije koje se koriste u obradi krzna su formaldehid (povezan s pojavom leukemije) i krom (koji povezuju s rakom), što utječe na zdravlje i onih koji nose krzno i radnika u pogonima za preradu.

Za obradu kože i krzna koriste se i ostale štetne i otrovne tvari poput olova, cijanida, kiselina, tanina, biocida, fungicida, bojila i izbjeljivača. Svi ti otrovi zagađuju vode i zrak.

Svjetska banka smatra obradu krzna jednom od pet najgorih industrija u svijetu zbog zagađenja toksičnim metalima.

Hrvatsko Ministarstvo zaštite okoliša i prirode navodi kako je "neosporno da je djelatnost prerade kože i krzna izuzetno utjecajna na zdravlje i život ljudi kao i da nestručnim rukovanjem prilikom štavljenja kože može doći do onečišćenja okoliša budući se kao sredstva pri obradi kože i krzna upotrebljavaju kemikalije sa opasnim svojstvima".

Istraživanja u europskim državama pokazala su postojanje opasnih i kancerogenih tvari u artiklima s krznom na tržištu, od čega su neki namijenjeni djeci.

PROIZVODNJA KRZNA NIJE ENERGETSKI UČINKOVITA

Istraživanje Sveučilišta Michigan utvrdilo je da je potrebno 20 puta više energije za proizvodnju kaputa od životinjskoga krzna nego od umjetnoga krzna.

ŽIVOTINJSKO KRZNO NIJE "ZELENO"

Iako neki nastoje promovirati životinjsko krzno kao "zeleno" i održivo te "prirodan" proizvod, obrada i proizvodnja krzna zapravo su energetske neučinkovite, štetne za okoliš i opasne za ljudsko zdravlje.

Foto: Anima Danska

Više informacija nalazi se
na www.prijatelji-zivotinja.hr.

Kontakt: 091 506 7905,
prijatelji.zivotinja@inet.hr

